እምነት ሲለቀቃና፣ እግዚአብሔር ጣልቃ ሲገባ

ምንባብ፦ ዘፍጥረት 13–14

መግቢያ

ግጭት በእውነት የምንታመነውን ነገር የመገልጥበት መንገድ አለው። በዘፍጥረት 13–14 አብራም እና ሎጥ በሁለት የተለያዩ የሕይወት መንገዶች መካከል መስቀለኛ መንገድ ላይ ቆመዋል። አንደኛው በእግዚአብሔር ተስፋ ላይ በእምነት መጓዝ ሲሆን፣ ሁለተኛው ደግሞ በ ራስ ፍላጎትና በሚታይ ነገር ላይ ተመስርቶ መጓዝ ነው። ይህ ክፍል የሚያስተምረን በዘፍጥረ ት 13–14 ላይ አብርሃም ከውድቀት በኋላ ወደ እግዚአብሔር በመመለስ፣ ለምርጥ መሬት ከመዋጋት ይልቅ ሰላምን በመምረጥ፣ እንዲሁም ሌሎች ለራሳቸው ለመውሰድ የሚጥሩትን እግዚአብሔር እንደሚሰጠው በመታመን እውነተኛ እምነቱን አሳይቷል።ሎጥ በእይታ ሀብታምና ምቹ የሚ መስለውን ሲመርጥ፤ አብርሃም ግን የእግዚአብሔር ተስፋ በጣም ማራኪ ከሚባለው ቦታ ይል ቅ እንደሚበልጥ በማመን በእምነት መረጠ። አብርሃም ሎጥን ለማዳን ራሱን ለአደጋ አጋልጧ ል፤ ከዚያም ለበረከቱና
ለድሉ ክብርን የሚቀበለው እግዚአብሔር ብቻ እንዲሆን የሰዶምን ንጉሥ ሀብት አልቀበልም ብሏል። ስለዚህ ይህ ክፍል የሚከተሉትን ያስተምራል፦

- ከውድቀት በኋላ ወደ እግዚአብሔር ተመለስና እንደገና ከእርሱ ጋር ጀምር።
- በእምነት ኑር እንጂ ለዓይንህ መልካም በሚመስል ነገር አትመራ።
- ከንብረትና ከትዕቢት ይልቅ ሰላምንና ሰዎችን ምረጥ።
- እግዚአብሔር አቅራቢህ እንደሆነ በእርሱ ተመካ፤ ዓለም ከምታቀርብልህ ስጦታ ይልቅ ለእርሱ ክብር ስጥየሚለውን ነው።

I. እምነት ወደ ፊት ከመሄዱ በፊት ወደ ኋላ ይመለሳል (ዘፍጥረት 13:1–4)

አብራም በግብፅ ተፈትኖ ከወደቀ በኋላ ወደ ከነዓን ምድር ተመለሰ፤ "በመጀመሪያ ድንኳ ኑ ወደ ነበረበት፣ በቤቴልና በጋይ መካከል ወዳለው ስፍራ፣ ቀድሞ መሠዊያ ወደሠራበት ቦታ" ሄደ። አብራም ወደ ፊት ከመሄዱ በፊት ለመጨረሻ ጊዜ እግዚአብሔርን በግልጽ ወ ደ አገኘበት ቦታ ተመለሰ።አብራም መንገዱን በጂኦግራፊያዊ ሁኔታ ብቻ ሳይሆን በመንፈሳ ዊም ጭምር በመከታተል፣ ወደ አምልኮና የጌታን ስም ዳግመኛ ወደ መጥራት ተመለሰ እግ

ዚአብሔር የአብራምን ታሪክ ወደ ፊት ከመግፋቱ በፊት፣ ግንኙነቱን አደሰ፤ ቀጣዩ ተልዕኮ ከመምጣቱ በፊት መሠዊያው ይቀድማል።

ተግባራዊ ተዛምዶ፡-አንዳንድ ጊዜ መንፈሳዊ እድገት የሚጀምረው ወደ ንስሐ፣ ወደ ጸሎት መሠረት፣ ወደ አምልኮ እና ወደ ታዛዥነት በመመለስ ነው።

II. እምነት ከሚመረጡ ነገሮች ይልቅ ሰላምን ይመርጣል (ዘፍጥረት 13:5–9)

አብራም እና ሎጥ በጣም ስለበለጸጉ "ምድሪቱ አብረው ለመኖር አልበቃቻቸውም"፤ በእረኞቻቸውም መካከል ጠብ ተነሳ።

- አብራም ግጭቱን ለመፍታት ቅድሚያውን ወሰደ፤ "እኛ ወንድማማቾች ነንና በእኔና በአንተ መካከል… ጠብ አይሁን" አለው። ለሎጥም የምድሪቱን መጀመሪያ ምርጫ ሰጠው።
- አብራም በዕድሜ ትልቅና የተስፋው ቃል ባለቤት እንደመሆኑ መጠን መጀመሪያ የመምረጥ መብት ነበረው፤ ነገር ግን ሰላምን ለመጠበቅ ሲል መብቱን በፈቃደኝነት ተወ።

ተግባራዊ ተዛምዶ፡-

- በወንድማማች ግጭት ውስጥ ጥያቄው "እንዴት አሸንፋለሁ?" ሳይሆን "እንዴት እግዚአብሔርን አከብራለሁ ሰዎችንስ እወዳለሁ?" የሚል መሆን አለበት።

III. በእይታ መመላለስ እና በእምነት መመላለስ (ዘፍጥረት 13:10–13)

ሎጥ ዓይኑን አነሳና በዮርዳኖስ ዙሪያ ያለውንም ሀገር ሁሉ ውሀ የሞላበት መሆኑን አየ እግዚአብሔርም ሰዶምንና ገሞራን ከማጥፋቱ በፊት አስቀድም እስከ ዞአር ድረስ እንደ እግዚአብሔር ገነት በግበጽ አምሳል ነበር ሎጥም በዮርዳኖስን ያለውን ሀገር ሁሉ ሁሉ መረጠ፣ ድንኳኑንም....... እስከ ሰዶም ድረስ አዘዋወር።

- የሎጥ ውሳኔ በሰውኛ እይታ አመክንዮአዊና ማራኪ ነበር፤ ለም፣ አስተማማኝ እና የበለፀገ የሚመስለውን መረጠ።
- ነገር ግን ሰዶም በታላቅ ክፋት የምትታወቅ ነበረች፤ ሎጥ ለሚታይ ብልጽግና ሲል የተስፋውን ምድር ጀርባውን ሰጠ። ይህ በእይታ መመላለስ እንጂ በእምነት መመላለስ አይደለም።
- በአንጻሩ አብራም ብዙም ማራኪ ባልሆነችው ነገር ግን በእግዚአብሔር ተስፋ በተከበበችው ምድር ቀረ።

ተግባራዊ ተዛምዶ፡-

- የተከፈቱ በሮች ሁሉ ከእግዚአብሔር አይደሉም፤ አንዳንዶቹ መልካም አጋጣሚን የ ለበሱ ወጥመዶች ናቸው።

- ዋና ዋና ውሳኔዎችን በምናደርግበት ጊዜ መሠረታዊው ጥያቄ መሆን ያለበት "ለእኔ የተሻለ የሚመስለው ምንድን ነው?" የሚለው ሳይሆን፣ "ይህ እርምጃ ወ ደ እግዚአብሔር ያቀርበኛል ወይስ ከእርሱ ያርቀኛል?" የሚለው መሆን አለበት።

IV. እምነት ሲለቀቅ፣ እግዚአብሔር ዳግመኛ ይናገራል (ዘፍጥረት 13:14–18)

ሎጥ ከአብራም ከተለየ በኋላ ጌታ ለአብርሐም በሰፋ ተስፋ ዳግመኛ ተናገረ፡-

- "ዓይንህን አንሳና ተመልከት… የምታየውን ምድር ሁሉ ለአንተና ለዘርህ ለዘላለም እሰ ጣለሁና… ዘርህንም እንደ ምድር ትቢያ አደርገዋለሁ።"
- ሎጥ ዓይኑን አንስቶ ለራሱ መረጠ፤ አሁን ግን እግዚአብሔር አብራምን ዓይኑን እንዲያ ነሳ አዘዘው፣ እግዚአብሔርም መረጠለት።
- አብራም ወደ ኬብሮን በመሄድና ለእግዚአብሔር ሌላ መሠዊያ በመሥራት ምላሽ ሰጠ ።

ተግባራዊ ተዛምዶ፡-

- ብዙውን ጊዜ የእግዚአብሔር ግልጽ ማረጋገጫዎች የሚመጡት ውድ ዋጋ የሚጠይ ቅ መታዘዝን ካሳየን በኋላ ነው፤ ይህም ማለት ስለ እርሱ ስንል ለእኛ ውድ የሆነውን ነገ ር አሳልፈን ስንሰጥ ነው።

- እምነት በሚታዩ ጥቅሞች ላይ አይጣበቅም፤ ይልቁንም እምነት እግዚአብሔር የተሻ ለውን ነገር፣ በተሻለ ጊዜና በተሻለ መንገድ እንደሚሰጥ ይታመናል።

V. እምነት የሚዋጋው ለሰው እንጂ ለንብረት አይደለም (ዘፍጥረት 14:1–16)

አራት ኃያላን ነገሥታት የሰዶምና የገሞራ ነገሥታትን ጨምሮ አምስቱን አሸንፈው ሎጥንና ን ብረቱን በምርኮ የወሰዱበትን ክልላዊ ጦርነት ዘፍጥረት 14 ይተርካል።

- አብራም የወንድሙ ልጅ መማረኩን ሲሰማ፣ 318 የሰለጠኑ ሰዎችን አሰልፎ ወራሪዎ ችን አሳደደ፤ በሌሊት አሸነፋቸው፤ ሎጥን፣ ንብረቱንና ሰዎቹን ሁሉ መለሰ።

በምዕራፍ 13 ላይ ስለ ምድር ለመዋጋት ፍቃደኛ ያልነበረው አብራም፣ በምዕራፍ 14 ወንድሙን ለማዳን ሁሉንም ነገር ለመስዋዕትነት ለማቅረብ ተዘጋጅቷል።

ተግባራዊ ተዛምዶ

- እምነት "ስለ ቁሳቁስ" ከሚደረግ ክርክር መቼ መራቅ እንዳለበት፣ እንዲሁም ስለ ሰዎች ደህንነት ደግሞ መቼ ሙሉ በሙሉ ራሱን መስጠት እንዳለበት ያውቃል።

- ከዚህ እውነት አንጻር እግዚአብሔር ለራስህ ምንም ዓይነት ጥቅም ሳትፈልግ፣ ሌሎችን ለማዳን፣ ለማገልገልና ለመመለስ ወደ ሰዎቹ ምስቅልቅል ሕይወት ውስጥ እንድትገባ እየጠራህ ያለው የት ጋር ነው?

VI. እምነት የሚቀበለው ከእግዚአብሔር እንጂ ከዓለም አይደለም (ዘፍጥረት 14:17–24)

ከድሉ በኋላ ሁለት ነገሥታት አብራምን ለመቀበል ወጡ፦ የሳሌም ንጉሥና የልዑል እግዚአብሔር ካህን የሆነው መልከ ጼዴቅ፣ እንዲሁም የሰዶም ንጉሥ።

- መልከ ጼዴቅ አብራምንና ልዑል እግዚአብሔርን ባረከ፤ አብራምም ከሁሉ አሥራትን ሰጠው።

- የሰዶም ንጉሥ ለአብራም ንብረቱን እንዲወስድና ሰዎቹን ብቻ እንዲመልስለት አማራጭ አቀረበለት፤ አብራም ግን የሰዶም ንጉሥ "አብራምን አበለጸግሁት" እንዳይል፣ "ፈትል ወይም የጫማ ማሰሪያ እንኳ" እንደማይወስድ በመናገር እምቢ አለ።

- "ይህ በአብራም ልብ ውስጥ የታየውን ወሳኝ ለውጥ ያሳያል፤ ቀደም ሲል በግብፅ ሳለ በሽንገላ (በተንኮል) ደህንነቱን ለማግኘት ሞክሮ ነበር፤ አሁን ግን እግዚአብሔር እንደሚያቀርብለት ስለሚታመን ማንኛውንም ነገር በገዛ እጁ ለመንጠቅ እምቢ አለ።"

ተግባራዊ ተዛምዶ፦

- እምነት "እኔ ነኝ እንዲሳካልህ (ስኬታማ እንድትሆን) ያደረግሁህ" የሚለውን ንግግር ማን የመናገር መብት እንዳለው በጥንቃቄ ይለያል።

- ሀብትህን ወይም ማዕረግህን ሊጨምሩ የሚችሉ፣ ነገር ግን እግዚአብሔር የሕይወትህ ምንጭ መሆኑን የሚገልጸውን ምስክርነት የሚያደበዝዙ (የሚያቆሽሹ) ግብዣዎች፣ አጋርነቶችና ስምምነቶች አሉ።

VII. የወንጌል መርህ፦ መስጠት እንጂ መውሰድ አይደለም

በዘፍጥረት 13–
14 ውስጥ ዋነኛው ጭብጥ በመውሰድና በመቀበል መካከል ያለው ልዩነት ማሳየት ነው። ኃጢአት በራስ ወዳድነት ላይ ያተኮረ ነው፣ ምክንያቱም እግዚአብሔር ይሰጠናል ብለን ስለማናምን ነው። አብራም ግን "እግዚአብሔር ይሰጣል፤ እኔ መውሰድ አያስፈልገኝም" የሚለውን ተማረ።

- "ሎጥ የፈለገውን ይወስዳል፤ አብራም ግን እግዚአብሔር የሚያስፈልገውን እንደሚሰጠው ይታመናል።"
- በአዲስ ኪዳን ኢየሱስ ይህንን መርህ ፍጹም በሆነ መንገድ ገልጦታል፦ "ከሚቀበል ይልቅ የሚሰጥ ይባረካል"
(የሐ ሥራ 20:35)። ክርስቶስ ለራሱ ጥቅም ከመፈለግ ይልቅ ራሱን ለኃጢአተኞች ሰጠ።

ተግባራዊ ተዛምዶ፦

- ክርስቶስን መከተል ማለት ከመንጠቅ ወደ መስጠት፣ ራስን ከመጠበቅ ደግሞ ራስን መሥዋዕት ወደ ማድረግ መሸጋገር ነው፤ ምክንያቱም መስቀሉ እግዚአብሔር ለሕዝቡ ማንኛውንም መልካም ነገር እንደማይከለክል ማረጋገጫችን ነው።

- ድኅነትህ (ዋስትናህ) በክርስቶስ ላይ ሥር ሲሰድ፤ ልግስና፣ ትሕትና እና መታዘዝ የኪሳራ ምልክቶች ሳይሆኑ የነፃነት ተግባራት ይሆናሉ።

ማጠቃለያ

ዘፍጥረት 13–
14 ልባችንን በቀላል ግን ጥልቅ በሆነ ጥያቄ ይሞግታል፦ **እንደ ሎጥ ነው ወይስ እንደ አብራም እየኖርኩ ያለኹት? በሚል የህሊና መልስ በሚጠይቅ ሙግት** ሎጥ በእይታ ይመርጣል፣ የቻለውን ይወስዳል፣ እናም ቀስ በቀስ ወደ ጥፋት ይነጉዳል። አብራም መብቱን ይተዋል፣ በእግዚአብሔር ተስፋ ይታመናል፣ ሰዎችን ለመታደግ መስዋዕትነት ይከፍላል፣ እናም ዓለም ስኬቱን እንዲወስን አይፈቅድም። እምነት ሊጠበቅ የማይችለውን ይለቃል፤ እግዚአብሔር ብቻ ሊሰጠው የሚችለውንና ማንም ሊወስደው የማይችለውን ይቀበላል። ዛሬም ጥሪው ዓይናችንን እንድናነሳ፣ በተስፋው እንድንታመንና በእምነት እንድንመላለስ ነው።